

*Reiseberetning fra Berlintur med
Hamars Culturelle Ølvenner
2 - 5. august 2007*

Hamar Culturelle Ølvenner arrangerte i begynnelsen av august en weekendtur til Berlin for sine medlemmer. Hovedmålet for turen var besøk på International Berlin Beer Festival som fant sted i Karl Marx Allé. Tilsammen 49 medlemmer deltok på turen.

Noen medlemmer ville gjerne også ha med seg andre sider av denne interessante byen når vi først skulle dit. Berlin er sterkt preget av sin utrolig spennende historie - fra stormakt med de mest pompøse byggverk fram til 30-årenes krisetid, deretter 2. verdenskrig, etterfulgt av den kalde krigen og fram til nåtidens gjenoppbygging. Vi besøkte flere bydeler og observerte en mangfoldig kultur som spenner fra det mest elegante og luksuriøse i vest til det mest nedherpede og forlatte i øst, men også bydeler hvor de unge og hippe og kunstneriske råder grunnen. Kort sagt, en storby som vi kan anbefale på det varmeste, særlig for de som har interesse for å ta seg fram litt utenfor de vanligste turistfellene. Nedenfor følger utskrift fra en reisedagbok – vi håper denne kan være en appetittvekker for reiselystne som ikke allerede har besøkt Berlin.

Dag 1: Avreise – Ankomst - Rekognosering

Torsdag 2. august

Avreise Hamar kl 1545

Ankomst Berlin kl 2100

Hotell Agon am Alexanderplatz, Mollstrasse 4, D-10178 Berlin kl 2130

Etter et kort opphold og rask refreshment på hotellet bar det ut på bytur til fots for å rekognosere for neste dag. De andre forsvant i retning Karl Marx Allé og International Berlin Beer Festival, så vi ble gående rundt og oppdage Berlin på egenhånd.

Vi hadde på forhånd (via internett) peilet oss ut en tradisjonell tysk kneipe med godt øl, god vin og tradisjonell tysk mat. Restauranten het Zur letzten Instanz, beliggende i Waisenstrasse 14-16, godt skjult av utbombede ruiner, høye nybygg og en park. Dette er en av Berlins eldste restauranter og hovedsakelig besøkt av tyskere. Dette skulle borge for god kvalitet mente vi, og forventningene ble ikke gjort til skamme skulle det vise seg..

Berlins eldste verthus Zur letzten Instanz.

Dessverre var ankomsten til Berlin så sent på kvelden at vi ikke kom fram tidsnok til å rekke matserveringen, slik vi hadde planlagt. Men vi fikk da studert menyen og vi tok et glass deilig vin. Inntrykket var meget bra og vi bestemte oss for at neste dag skulle middagen inntas her.

Ferden gikk så tilbake til Alexanderplatz. Noe måtte man spise, men dessverre var bare Burger King åpen. Force Majeur! Vi merket oss for øvrig at fastfood-restauranten tydeligvis var møtested for hip ungdom fra øst.

Dag 2: Historie og Harrydagen. Friedrichshain.

Friedrichshain er en tidligere arbeiderbydel som er i ferd med å gjenoppstå som gå-ut-kvarter. Her finnes "underground" klubber, restauranter, barer og gallerier. Øst-Berlins unike DDR-arkitektur vises til fulle i Karl Marx Allé, som er preget av kitchet stilforvirring i form av sovjetisk bryllupskake-arkitektur, Stalin-empire eller nyklassisisme. Det er for øvrig her International Berlin Beer Festival holder til.

Fredag 3. august

Vi gikk til fots fra Agon kl. 09.00. Målet var å delta på guidet fottur i Berlin. Møteplassen var utenfor S-Bahn stasjonen ved Hackescher Markt. Vi hadde valgt - Discover Berlin - all-in one tour, med Original Berlin Walks. Tema var Preussisk historie, Tysklands samling, Nazitid, Kald krig og Berlin i dag.

Det ble tid til et glass øl på en av uteserveringene før start kl 1030.

Fra en av oasene ved Hackerscher Markt.

Dette viste seg å være en underholdende, informativ, lærerik og uforglemmelig opplevelse. Av sentrale tema på turen, kan nevnes:

- Berlins utvikling fra fiskerlandsby til hovedstad for et samlet Tyskland
- Det kongelige palass, kontroversiell kommunistisk gjenreisning

- Riksdagen, brannen i 1933 og Hitlers maktovertagelse
- Besøk på U-Bahn stasjon Unter den Linden, en såkalt Ghost Station under den kalde krigen
- Neue Wache, minnemerke over falne
- Humboldt Universitet, hvor Albert Einstein underviste
- Bebelplatz, åsted for naziztenes bokbrenning
- Marlene Dietrich, hvis karriere startet i Friedrichstrasse i mellomkrigstiden
- Brandenburger Tor, med hotell Adlon, hvor Keiser Wilhelm-svitten koster 8000 €pr døgn

Brandenburger Tor med Quadrigaen

Etter å ha blitt orientert om Triumfbuens historie gjennom århundrene, var det tid for en halv times pause med kafebesøk. Et glass Riesling ble inntatt i en lekker kafé i foajén i et nybygget bibliotek i umiddelbar nærhet av Triumfbuen, og dette smakte fortreffelig. Så fortsatte ferden videre med tema som:

- Monumentet over jødeutryddelsen i Europa
- Hitlers Bunker
- Hermann Görings Luftfahrtministerium
- Berlins deling etter krigen i okkupasjonssoner
- Bygging av muren i 1961, og dens fall i 1989
- Rester av muren med historier om suksessfulle rømninger fra øst til vest. Egen utstilling: Topografie des terrors
- Checkpoint Charlie
- Potsdamer Platz, fra ingenmannsland til 21 århundres Berlin
- Gendarmenmarkt med den franske og tyske dom

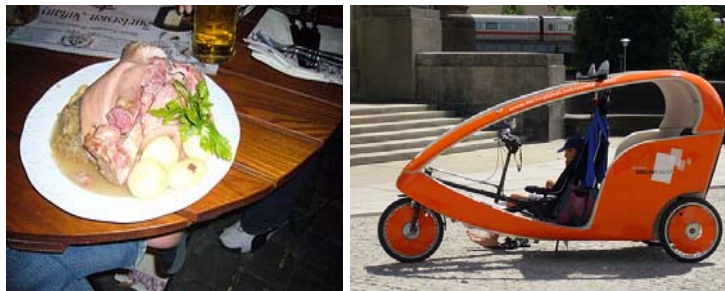
Bilder fra muren, Gendarmenmarkt og Potsdamer Platz

Turen varte i 4,5 timer. Terningkast 6, takket være en glødende engasjert og meget kunnskapsrik, amerikansk guide.

Etter turen var vi temmelig slitne og sultne, vi tok derfor U-bahn til Zur letzten Instanz hvor vi inntok en etterlengtet lunsj/middag. Valget falt naturlig nok på tyskernes "nasjonalrett": Eisbein mit Sauerkraut og en skummende seidel med kald pils.

Mens vi satt og gnagde på våre overdådige porsjoner med fleskeknoke, kom det inn en gjeng med amerikanere. Praten dem imellom gikk livlig, og siden menyen var på tysk og amerikanerne ikke kastet bort tiden med unødig kelnerdialog og pjatt, var beslutningen klar: "We'll have that Eisbein-stuff!" - uten at de helt visste hva det innebar. Vi fikk litt gratis underholdning.

Maten, det gode ølet og vårt stigende humør gjorde at vi begynte å filosofere over dagen og hva de andre hadde gjort. Vi hadde en svært hyggelig og morsom stund på restauranten, slitne som vi var og moret oss med tanken på å ankomme "Die Wurst & Bierstrasse" med stil. Valget falt på VELO-taxi. Dessert med kaffe avec gjorde seansen enda morsommere da vi mente at standarden på taxituren kunne heves, ved å nyte et glass vin i baksetet.

Av praktiske årsaker samt tidsbrist lot tanken om sykkedrosjeankomst seg dessverre ikke gjennomføre.

Vi gjorde oppbrudd og beveget oss hjemover. På Alexanderplatz kjøpte vi turistenkarte für 48 Stunden", såkalt "Welcome-card". Kollektivkort er et must i Berlin! Reising mellom bydelene gjøres raskt, effektivt og enkelt til en rimelig sum. Tilbake på hotellet kl 2000.

Avreise til Alexanderplatz med trikk kl 2100. Ingen kjente å se verken på hotellet eller i byen, de andre var nok godt benket på ølfestivalen allerede. Vi tok U5 til Frankfurter Tor med ankomst 2200. Dette var søndre ende på International Berlin Bier Festival, og vi hadde tenkt å gå eller drikke oss hjemover.

Første stand: Lubz Brauerei – 1 stk Lübzee Pils, terningkast 5

Andre stand: Holsten Brauerei – 1 stk Pilsner Premium, vunnet på tombola, terningkast 4

Tredje stand: Pia Saigon – 1 stk Saigon, typisk dameøl, lite smak, terningkast 3.

Telt med underholdning. En eldre kar med Clark Gable bart imiterte Frank Sinatra. Mange vietnamesere i alle aldersgrupper. Bra trøkk. Skikkelig Harry sted!

Fjerde stand: Nonneøl – 1 stk + wurst, husker ikke navnet på noen av delene, terningkast 4.

Vi hadde nå kommet opp til Weberwiese. Etter 2 timer i alt folkehavet orket vi ikke mer. Det hadde vært en lang dag og vi tok U5 og deretter trikk hjemover til hotellet. Vi så ikke noe til de andre som hadde begynt oppdagelsesferden i nordre ende. Dette sier noe om størrelsen på arrangementet!

Dag 3: Kultur og Snobbedagen. Mitte og Charlottenburg.

Bydelen Mitte: Historiske bygningsverker og monumenter står tett i Berlins staselige sentrum. En spasertur på Unter den Linden er en tur gjennom Preussens velmaktsdager. Museumsinsel er under oppussing, og et must for den som ønsker historisk påfyll. Selv kynikerne kan ikke benekte det: Mitte har tiltrekningskraft. "Mitte", er i sannhet det glamorøse hjerte av Berlin, en høy-oktan-coctail av kultur, historie og kommers.

Charlottenburg er Vest-Berlins handelssentrum. Et yndet sted for shopoholikere med sans for stil og kvalitet! Kjente steder er handelshuset KaDeWe, Kurfürstendamm, Kantstrasse og Kaiser Wilhelm Gedächtnis-Kirche. Innbyggerne i Charlottenburg er en forfinet rase, velutdannede, velbeslåtte, sofistikerte – og etter antall delikatesseforretninger å dømme, tilhengere av god mat og drikke.

Lørdag 4. august

Trikk kl 0900 fra Agon til Hackescher Markt.

Ankomst Museuminsel kl 1000. Selektive museumsbesøk (har man begrenset med tid, må man velge ut på forhånd hva man vil se, ta gjerne en titt på internett før reisen).

Bode-museum – Museum for Bysantisk kunst med:

- Mosaikkikon som viser Kristus. 1200 tallet.
- Skulptursamling, en av verdens største med mye italiensk renaissance stil

Altes Museum – Museum med Egyptiske skulpturer.

- Byste av Dronning Nefertiti. År 1300 fK

OBS! STASI-vakter på Altes Museum. De var tydeligvis spesielt opptatt av å kontrollere og irttesette mørkhårede damer med skulderveske og jakke hengende over armen.

Alte Nationalgalerie, med franske Impressionister

- Auguste Renoir – Im Sommer 1868
- Paul Cezanne – Stilleben mit Blumen und Früchten 1890
- Paul Cezanne – Mühle an der Coulevre 1881
- **Edouard Manet – Im Wintergarten 1878**
- Claude Monet – St Germain 1867
- Gustave Courbet – Die Welle 1869
- Lovis Corinth – Frau mit Rosenhut 1912

Flomarkt på Museuminsel utenfor museene. En av oss kjøpte tannlegeverktøy (Øst-tysk militært overskuddsmateriell) til stor muntherhet for den andre, også senere på turen. Proffe selgere, litt turistfelle.

Kl 1200 Avreise med U2 til Wittenbergplatz, bydel Charlottenburg. Besøk på KaDeWe – Kaufhaus des Westens – det største og mest eksklusive varehus i Europa. Endelig!!

Varehuset KaDeWe og en av de 30 Feinschmeckerbarene i 6. etg.

Den etterlengtede lunchen ble inntatt i 6 etg. Her fant vi et enormt areal med bugnende disker med ferskvare, deriblant hummer og mengder med andre av havets goder, de lekreste kjøttvarer, brød i all verdens fasonger og konsistenser osv. Det var bare å velge og vrake. Det flotte her er ”bardiskene” i alle avdelingene, hvor man kan innta selvvalgte smaksprøver av godsakene, gjerne akkompagnert med godt drikke. Egen Getränkarte med dertil hørende viner. Et gastronomisk Mekka!

Deretter ble Kurfürsten Damm eller Ku’damm besøkt. Dette er Vestberlins sentrum og handlegate nummer en med en mengde kjente merkevareforretninger. Et glass rosèvin ble fortært på fortausrestaurant, mens vi betraktet det yrende folkelivet som passerte forbi. Fortreffelig! Ferden gikk så tilbake til KaDeWe hvor det var tid for dessert og litt shopping. 6. etage noch einmal! Kakediskene var velassorterte, men like fristende var den litt tunge eimen fra ostediskene. Vi valgte hver vår chokoladecake som smeltet på tungen og smakte utmerket.

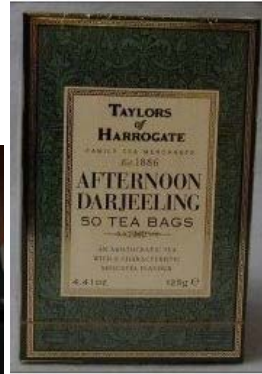

Shopping:

Herrekjøp: Ekvipering, skjorte – Seidensticker – strykefri bomull. Et godt valg!

Dessuten sigarer 3 stk. KaDeWe's eget husmerke. Størrelse corona.

Damekjøp: Darjeeling Tea! Luksuriøst merke. Ved betaling sier ekspeditrisen: "Kundekarte bitte".
Hvilket burde få noen og enhver til å føle at man har kommet på rett sted.

Ellers ble flere nyrike russere observert i kjøpesenteret, de snakket gjerne skingrende høyt i mobiltelefon samtidig som de plukket varer og lot kredittkortene gå varme.

Klokken var nå blitt 1700 og vi beveget oss mot Kaiser-Wilhelm-Gedächtnis-kirche hvor det var orgelkonsert kl 1800. Kirken med sine blå glassmalerier gjorde et mektig inntrykk.

Konserten bestod av:

- Preludium in C– Dietrich Buxtehede
- Conserto D-moll Nach Antonio Vivaldi, opus 3 nr 11-Johann Sebastian Bach
- Kleine Orgelmesse-Max Reger

Die Kaiser-Wilhelm-Gedächtnis-kirche

Konserten var over kl 1900. Utenfor kirken foregikk et idrettsarrangement, gateløp. Det var mye støy og store folkemengder, og vi bestemte oss for å forlate hele bydelen snarest. Etter den mektige lyden i kirken var vi på ny sultne og beveget oss i retning Potsdamer Platz. Middag ble inntatt på restaurant Lutter & Wegner Im Weinhaus Huth, Alte Potsdamer Strasse 5. Tysk og Østerriksk mat. Vi valgte wienersnitzel, som av en amerikansk reiseguide skal ha blitt kåret til byens beste. Snitzelen dekket hele tallerknen, og var etterfulgt av en deilig, lun potetsalat med agurk. Et glass rotwein og kaffe avec til dessert. Meget bra restaurant med damask i alt dekketøy.

U2 fra Mohrenstrasse til Alexanderplatz. Klokken er nå 2100. Vi runder av dagen, som virkelig har vært preget av "A touch of class" med et glass Riesling på Alexanderplatz. Trikk til hotellet, ankomst kl 2230. Vi observerte noen av våre danske reisefeller i hotellbaren.

MEN, dagen er ikke slutt, i alle fall ikke for den ene av oss. En følelse av at man burde ha vist seg frem i svart T-shirt kommer snikende. Av med skjorte og scarf, på med HCØ-shirt og av gårde igjen. Trikk fra Agon til Alexanderplatz, U5 til Weberwiese. Til fots nordover på Karl Marx Alle. Stand nr 18-20 (hvilke bryggerier er ukjent), og der, sitter plutselig en liten gjeng som har holdt det gående i mange timer. Det er også andre norske festivaldeltakere i området

Drei norweger am Karl Marx Alle (Die Bier & Wurst Strasse)

Sen ankomst og "fine vaner" blir kommentert. 2 stk pils, eller var det tre, inntas i rask rekkefølge. Stemningen er på hell, gjengen er sliten.

Hørt ved bordet:

Hva er forskjellen på og likheten mellom ei mus og ei høne?

Intet svar, ingen gidder å gjette.

Svar: Musa har pels på høna, mens høna har fjør på musa!

Noen i gjengen er sultne og vil ha mat, hvilket utløser følgende kommentar:

Nei!, nei! Nå èt du faen mei itte mer ertesuppe!

Oppbrudd, vi går hjemover.

Dag 4: Ung, hip og retro-dagen. Ostalgi i Prenzlauer Berg

Prenzlauer Berg kan sammenlignes med en aldrende diva som har tatt ansiktsløftning, og har på mindre enn et 10-år blitt forandret fra krigsherjet bakevje til en hip hage. Bydelen er preget av unge, moderne og avslappede innbyggere: studenter, barnefamilier og kunstnere.

Søndag 5. august

Trikk kl 0900 fra Agon til Alexanderplatz.

U2 til Eberwalder Strasse i Prenzlauer Berg. Ankomst Mauerpark kl 1030.

Fra Kastanienallée i Prenzlauer Berg.

Solen steker og vi søker skyggen i en grønn oase ved inngangen med dertil hørende servering. Wow, for et sted. En seidel Berliner Pilsner går rett ned. Ikke noen bein i denna nei! Glasspant. Smaker herlig!

Man kan finne mye rart på Flohmarkt am Mauerpark

Vi tar en rask scanning av markedsplassen som er veldig stor og todelt. Vi var tidlig ute – før markedet egentlig startet og fikk derfor god oversikt. Plassen er kjent for mengder med retro møbler og selgere som avhender private ting. Garagesalg, altså.

I en av bodene påtreffes en tjei som har bodd i Stockholm og som talar svenska. Den kvinnelige halvpart finner et par fine, lite brukte merkeplagg og det blir en god handel.

Den mannlige halvparten har besøket på Altes Museum dagen i forveien friskt i minne, og faller for en skulpturkopi i stengods av dronning Nefertiti.

”Was ist der Preis?; 20 € bitte! ;Zu teuer, 15?; Nein, 19!; 16?; Nein!; 18?; Ja, ja 18.; Aber, zwei skulpture muss weniger Stückpreis geben?”

Selgeren er kjapp i hodet. *”Nein, ein Skulpturpaar bedeutet grössere Wert. Der Preis wird 43.; Ah, ist es so, ein Skulptur ist genug, Ich kaufe ein für 18.”*

Fornøyde går vi videre til Flømarkt am Arkonaplatz.

Markedsboder på Arkonaplatz

Her er det mindre skrot og mer profesjonelle selgere (mindre prutningsmenn). Rett utenfor markedspllassen stopper vi ved en Chilensk kneipe. Det blir et glass tørr hvitvin. Forfriskende.

Vi går gjennom markedet. Fra et stereoanlegg dunderer retromusikk – Blondie. Man føler seg plutselig 25 år yngre. Om det skyldes musikken eller vinen skal være usagt. Mye å se på, så det tar sin tid. Det blir et par uforedede skinnhansker. Den kvinnelige halvpart vurderte et massivt sølvvarmbånd, men det ble forkastet på grunn av manglende lås.

Vi blir sultne og tar lunch på en hjørnekafe. Livet er herlig!! Det blir et glass Riesling. Bestiller fisk for å balansere Eisbein og Wienerschnitzel dagene i forveien.

Vi får inntrykk av at det er mye ungdom som bor i Prenzlauer Berg. Ved nabobordet sitter en gjeng med finner. Fastboende kunstnere? En gubbe, slett ikke ulik julenissen fra Rovaniemi, får servert Eisbein. De har det i alle fall svært så gemyttlig under måltidet, og vi skjønner godt hvorfor kunstere og forfattere legger hele eller deler av året til Berlin.

Vi går tilbake til Mauerpark, som nå er fylt til trengsel av mennesker, for å prøve å prute på skulptur nr to igjen. Den ene av oss går alene som fortropp, men blir gjenkjent. Den andre følger på. Selgeren gliser. Prutingen starter og ender på 23 € Selgeren er fornøyd. Han har fått 41 € for noe som kostet 36 i utgangspunktet, og tenker vel: *Die dummen Norweger*.

Nå har et rockeorkester entret scenen og Pink Floyd-inspirert musikk får knoklene til å riste. Det kjennes i hvert fall slik ut. Det blir et par grønne flasker som inntas stående. Vi digger musikken og har absolutt ikke lyst til å forlate markedet og bydelen.

Ah, den som hadde hatt leilighet i Prenslauer Berg!

Tilbake på Alexanderplatz 1730. Det er steknett og en føler seg seig fra topp til tå. Uteservingen frister. Det blir et glass Riesling. Deretter kaffe avec og Apfelstrudel. Vi nyter livet og filosoferer over turen, morer oss over inntrykkene fra Karl Marx Allè, eller Bier & Wurst Strasse som vi har døpt den til. Betrakter fontenen på Alexanderplatz som er kåret til Berlins styggeste. Sponset av Mac Donalds? (Se den selv, så skjønner du!)

Fra Alexanderplatz med verdensur og den omstridte fontenen

Det blir et nok et glass Riesling, men nå har enkelte av oss begynt å bli litt utålmodig. Vi må tilbake til Agon, bussavgang til Schönenerberg nærmer seg. "Peis på!" Trikk tilbake til hotellet, henting av kofferter, samling i bussen.

Så er avreisen fra Berlin et faktum. Vi har kost oss noe enormt i løpet av de 3 dagene vi har vært her! Alle inntrykkene kan vanskelig beskrives slik de ble opplevd, men vi har gjort et tappert forsøk. Vi er i alle fall helt overbevist om at vi ønsker å dra tilbake så snart som mulig! Utforskingen av Berlin har knapt nok startet.

Til slutt: En stor takk til HCØ som arrangerte turen!!

Brede K Myhre